

Besluit

Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de intensieve zorgen en de spoedgevallenzorg (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Noord

datum 15 april 2014
onderwerp Definitief accreditatierapport en -besluit (001785)
bijlage

1. Inleiding
Bij brief van 24 april 2013 heeft het instellingsbestuur van Katholieke Hogeschool Vives Noord te Brugge een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor de opleiding Bachelor in de intensieve zorgen en de spoedgevallenzorg (bachelor na bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 1 mei 2013 en ontvankelijk verklaard op 28 mei 2013.

- 2 De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (Vluhr).

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Yvo Quaeyhaegens (voorzitter, vakdeskundige spoedgevallenzorg);

Leden:

- Rita Rymenans (onderwijsdeskundige);
- Céline Scheirs (studente Artevelde);
- Bart Vermeyen (vakdeskundige intensieve zorgen);
- Philippe Boucherie (vakdeskundige operatieverpleegkunde);
- Maarten Sterckx (vakdeskundige operatieverpleegkunde).

Secretaris:

- Chris Peeters (secretaris);

De visitatie heeft plaatsgevonden op 1 en 2 maart 2012. Het visitatierapport dateert van 21 maart 2013.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de Vluhr vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.
- Dat er na de inhoudelijke analyse van de aanvraag nog enkele vraagpunten waren waarvoor de NVAO een nadere toelichting nodig achtte.

De NVAO heeft aanvullende vragen gesteld over de uitrol van het competentieprofiel in het programma en de manier waarop de opleiding is omgegaan met een aantal verbeterpunten en aanbevelingen uit het rapport. De verbeterpunten betreffen de verhouding tussen theorie en praktijk in het programma, het vergroten van de competentiegericht evaluatie en de aandacht voor generatiestudenten die de opleiding aansluitend op de bacheloropleiding Verpleegkunde volgen. Tijdens deze procedure heeft de instelling een nota bezorgd waarin een aanvullende toelichting werd gegeven. De NVAO heeft op basis van de toelichtingsnota besloten tot het vervolgen van de accreditatieprocedure, zonder bijkomende visitatiehandelingen, maar wél met inachtnaam van de door de instelling aangeleverde toelichting.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport en de aanvullende informatie.

Doelstellingen

De commissie beoordeelt het facet 'niveau en oriëntatie' als voldoende. De opleiding stelt zich als doel gespecialiseerde verpleegkundigen op te leiden die, voortbouwend op de al verworven competenties in de bacheloropleiding Verpleegkunde of Vroedkunde, als lid van een team van zorgverstrekkers kunnen fungeren in een dienst Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg. Volgens de website van de opleiding steunt de opleiding op drie pijlers: kennis van en inzicht in verpleegkundige procedures eigen aan de medisch-technische diensten spoedgevallen en intensieve zorgen; kennis van de onderliggende ziektebeelden bij de patiënten; een correcte, professionele en menselijke benadering van de patiënt en diens familie op de spoedgevallen- en intensieve zorgafdeling. De opleidingsdoelstellingen zijn geformuleerd als competenties. Het competentieprofiel is een resultaat van het overleg dat werd gevoerd in de schoot van de Associatie KU Leuven tussen de opleidingen Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg en de ruimere Overleggroep Werkveld-Opleidingen. Het profiel dekt de decretale competenties af. De competenties zijn geclusterd in zes verpleegkundige rollen: de verpleegkundige als persoon, als klinisch beoordelaar en zorgverlener, als organisator en coördinator, als professional, als teamlid en als lid van de samenleving. De commissie adviseert de opleiding om binnen het competentieprofiel eigen accenten te leggen en een visietekst met beleidsdoelen te ontwikkelen. Daarnaast adviseert de commissie om aandacht te hebben voor de formulering van sommige competenties die te hoge verwachtingen aan de pas afgestudeerde stellen.

Pagina 3 van 12 Ten slotte raadt de commissie aan om een internationale component in te bedden in het competentieprofiel en de evolutie op internationaal vlak op te volgen.

De commissie beoordeelt het facet 'domeinspecifieke eisen' als voldoende. De beroepsspecifieke competenties zijn gebaseerd op: het beroeps- en opleidingsprofiel 'Verpleegkundige intensieve zorgen en spoedgevallenzorg' (2011); het ministerieel besluit tot vaststelling van de criteria voor erkenning van beoefenaars van de verpleegkunde gemachtigd tot de bijzondere beroepstitel van verpleegkundige gespecialiseerd in de intensieve zorgen en spoedgevallenzorg (8 juni 2007; een actualisering van het beroeps- en opleidingsprofiel (2008). De commissie besluit dat het competentieprofiel alle aspecten van de door de student na te streven doelstellingen en te verwerven competenties, en met name ook het domeinspecifieke referentiekader van de commissie afdekt. Hoewel het competentieprofiel tot stand is gekomen conform de afspraken die zijn gemaakt met andere soortgelijke opleidingen en met het werkveld in Vlaanderen, raadt de commissie de opleiding aan om, op basis van overleg met het eigen werkveld, de kerncompetenties te bepalen die voor haar belangrijk zijn.

Programma

De commissie beoordeelt het facet 'eisen professionele en academische gerichtheid van het programma' als goed. Zij is positief over de professionele gerichtheid van het programma en stelt vast dat er veel aandacht is voor kennisontwikkeling. De commissie vindt het belangrijk dat de opleiding rekening houdt met de aspecten van prehospitale interventies, maar is van mening dat er nog uitgebreider aandacht aan kan worden geschonken. Volgens de opleiding staat kennis in functie van het klinisch redeneren met het oog op een accurate koppeling van observaties in praktijksituaties met eerder opgedane kennis. Het studiemateriaal dat de commissie kon inzien, komt daaraan tegemoet. De studenten doen werkveldervaring op via bezoeken, workshops, opdrachten, stage en eindwerk. De stage en het eindwerk kenmerken volgens de gesprekspartners het praktijk- en competentiegericht karakter van de opleiding. De stage voldoet aan de wettelijke vereiste van 450 uren voor het behalen van de beroepstitel. De commissie apprecieert de wijze waarop de opleiding de stage benadert vanuit verschillende gezichtshoeken, maar beveelt de opleiding aan om de competentieverwerving en de leermogelijkheden bij stages op de eigen werkplek verder te onderzoeken. Het eindwerkconcept is helder beschreven in het zelfevaluatie-rapport en laat bij de commissie een positieve indruk na. Studenten kunnen hierin de opgedane kennis en vaardigheden tonen. De keuze om het eindwerk strikt individueel te houden, is een sterk punt. De focus op het creëren van een zinvol en evidence-based 'eindproduct' binnen het eindwerk is lovenswaardig. De opleiding neemt niet actief deel aan projecten van maatschappelijke dienstverlening, maar beschouwt de verschillende projecten, informatiebrochures, protocollen en documenten die werden geproduceerd in het kader van eindwerken als haar bijdrage op dit vlak.

De commissie beoordeelt het facet 'relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma' als voldoende. Na de validering van het competentieprofiel werd in de loop van het academiejaar 2009–2010 gestart met de uitwerking van een competentiegericht curriculum. De commissie besluit dat het competentiegericht onderwijs formeel vorm heeft gekregen maar dat het, samen met de discussies over de relevantie van het grote aantal competenties, nog systematischer en concreter aan bod kan komen. Toch stelt de commissie vast dat het programma in sterke mate beantwoordt aan de verwachtingen van het werkveld.

Pagina 4 van 12 De commissie beveelt de opleiding aan nog verder werk te maken van het introduceren van internationalisering in de opleiding. Korte buitenlandse studiebezoeken zijn daarbij een meerwaarde.

De commissie beoordeelt het facet 'samenhang van het programma' als voldoende. Het programma is logisch en stapsgewijs opgebouwd, waarbij de meer algemene opleidingsonderdelen gedurende negen lesdagen gemeenschappelijk worden aangeboden met de bachelor- na-bacheloropleiding Operatieverpleegkunde. De structuur van het programma is dezelfde voor de beide bachelor-na-bacheloropleidingen (Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg en Operatieverpleegkunde), maar de inhoud is specifiek. Naarmate de opleiding vordert, wordt dieper ingegaan op specialistische kennis. Alle studenten doorlopen hetzelfde traject, ongeacht of ze een interesse of tewerkstelling hebben in intensieve zorgen of spoedgevallenzorg. De commissie suggereert de opleiding om na te gaan of een modulaire indeling op basis van grote orgaansystemen (bijvoorbeeld module hart-bloedvaten-nieren-shock) kan bijdragen tot een overzichtelijker geheel. De commissie raadt de opleiding aan om te overwegen praktijkonderdelen sneller in het curriculum aan bod te laten komen, of anderszins de theoretische opleidingsonderdelen meer praktijkgericht te oriënteren. De meeste studenten volgen het modeltraject. Gezien het specialistische karakter en het beperkte aantal studiepunten is volgtijdelijkheid aangewezen.

De commissie beoordeelt het facet 'studielast' als voldoende. De studenten en de alumni noemen de studeerbaarheid haalbaar. De studie is combineerbaar met een voltijdse tewerkstelling, maar vele werkstudenten vragen wel een regimevermindering in arbeidstijd of spreiden de opleiding over twee jaar. De commissie adviseert om effectief en efficiënt de studietijdmeting op te volgen. De afwezigheid van systematische kwantitatieve studietijdmetingen wordt enigszins gecompenseerd door focusgroep- gesprekken, waaruit de opleiding zinvolle informatie haalt. De commissie apprecieert enkele inspanningen die de opleiding doet om de haalbaarheid van de studie te verhogen: de mogelijkheid om het programma te spreiden over twee academiejaren; de degelijke en tijdige planning van de onderwijsorganisatie, en meer bepaald de organisatie van de contacturen op twee vaste dagen in de week; de poging om door het aanbieden van pakketten en opdrachten in afstandsonderwijs de studenten de mogelijkheid te geven eerder waar, eerder wanneer te studeren. Een aantal maatregelen vraagt volgens de commissie nog verdere en vooral permanente aandacht, oa. het gebruik van de elektronische leeromgeving, opvolging van de studietijd in afstandsonderwijs, studeerbaarheid van het cursusmateriaal en contacten met gastdocenten. De commissie vraagt zich ten slotte af of de energie die in het eindwerk wordt gestoken, evenredig is met het beperkte aantal studiepunten.

De commissie beoordeelt het facet 'toelatingsvoorwaarden' als voldoende. De instroom is beperkt tot afgestudeerden met een bachelordiploma Verpleegkunde of Vroedkunde. De opleiding trekt voornamelijk studenten aan die werkervaring meebrengen en bovendien sterk gemotiveerd zijn. Omdat de opleiding zich duidelijk profileert als een voortzetting van de basisopleiding Verpleegkunde, maar dan in de context van een intensieve zorgen- en spoedgevallenzorgsetting, doen zich geen onoverkomelijke aansluitingsproblemen voor. Toch is de commissie van mening dat de opleiding meer aandacht dient te hebben voor de differentiatie tussen werkstudenten en generatiestudenten, bijvoorbeeld via gesystematiseerde intervisiegesprekken tussen werk- en generatiestudenten. De opleiding beschikt over een procedure voor vrijstellingen op basis van EVC en EVK. De commissie vernam dat jaarlijks een beperkt aantal studenten een GIT aanvraagt op basis van elders verworven kwalificaties. Instroom op basis van EVC komt tot hiertoe nog niet voor.

Pagina 5 van 12 In de toelichtingsnota zet de opleiding uiteen welke maatregelen zijn genomen om de aandacht voor generatiestudenten te vergroten. De opleiding geeft aan dat zij nu meer rekening houdt met de verschillen in kennis en vaardigheden, onder meer door verschillende diepgang te voorzien in de simulatieoefeningen. Daarnaast wordt binnen de casuïstiek meer tijd vrijgemaakt voor uitwisseling van kennis en ervaring, wat volgens de opleiding een meerwaarde geeft voor de generatiestudenten.

De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studiomvang van een bachelor-na-bacheloropleiding.

De commissie beoordeelt het facet 'afstemming tussen vormgeving en inhoud' als voldoende. De opleiding streeft een sterke verwevenheid na tussen theorie en praktijk. Ze somt in het zelfevaluatieverslag verschillende werkvormen op die daarvoor worden ingezet: hoorcolleges, individuele opdrachten, werkcolleges, bezoeken, supervisie bij de stage en afstandslernen. De commissie beveelt aan om onder andere via interactieve werkvormen meer aandacht te hebben voor de integratie van theorie en praktijk, ook tijdens de theorielessen. De commissie is positief over de workshops / praktijkdagen intensieve zorgen en het bezoek aan de brandweerkazerne. De inzet van afstandsonderwijs is zeker voor werkstudenten zinvol. Het concept van het afstandsonderwijs en het portfolioconcept dient de opleiding nog verder uit te werken. De commissie raadt daarnaast aan om de methodiek van de supervisiegesprekken te onderzoeken en eventueel uit te breiden met intervisiegesprekken. In de toelichtingsnota zet de opleiding uiteen welke maatregelen zijn genomen om het aandeel praktijk in de opleiding te vergroten. De opleiding geeft aan dat zij hiervoor de casuïstiek interactiever gebruikt en dat theorie nu wordt aangevuld met toepassingen en praktijkoefeningen. Daarnaast plant de opleiding de implementatie van simulatieonderwijs. Hiervoor schaft de opleiding een simulatiepop aan die vanaf academiejaar 2013-2014 gebruikt zal worden. Door daarnaast te participeren in het Associatieproject 'innovatief gebruik van medisch simulatieonderwijs' zal de opleiding kennis vergaren van een kwalitatief hoogstaande manier om simulatieonderwijs in te voeren.

De commissie beoordeelt het facet 'beoordeling en toetsing' als voldoende. De commissie nam kennis van de werking van de examencommissie en van de examenprocedures, die degelijk zijn uitgeschreven in het hogeschoolbrede onderwijs- en examenreglement. De kwaliteitsbewaking van het toetsen ligt in handen van de examenombudspersoon, als waarnemer in de examencommissie. De studenten verklaarden over het algemeen op de hoogte te zijn van wat van hen tijdens de evaluaties wordt verwacht via de ECTS-fiches. De commissie is van mening dat studenten duidelijker geïnformeerd dienen te worden over de beoordelingscriteria en stelde vast dat een systematisch feedbackmoment nu ontbreekt. Ook moedigt de commissie de docenten aan om meer toepassings- en competentiegericht evaluatievormen te hanteren. Het competentiegericht evalueren van de opdrachten, de stage en de eindproef is al ten dele uitgewerkt, maar er is nog een groeipad te gaan. De evaluaties van de stage en het eindwerk dienen nog meer te worden afgestemd op het competentieprofiel, en de opleiding dient rekening te houden met het groeipad van de studenten. Een opleiding die zowel generatiestudenten als werkstudenten aantrekt, dient volgens haar echter rekening te houden met de individuele startcompetenties van de student en de groei die hij doorheen het opleidingstraject maakt, waarbij een verschil dient te worden gemaakt tussen een generatiestudent en een niet-generatiewerkstudent. Ook voor het eindwerk en de opdrachten dienen de beoordelingscriteria te worden herbekeken in het licht van de competenties.

Pagina 6 van 12 Om arbitrages door de opleidingscoördinatoren te beperken, dienen duidelijke instructies over de wijze van beoordelen te worden gegeven aan de promotoren en de externe commissarissen. De opleiding dient deze twee opdrachtvormen beter te definiëren om het typische karakter en de specifieke te beoordelen competenties van het eindwerk en de portfolio's te bewaken. De nieuwe evaluatieformulieren die de commissie kon inzien in het actualiseringsdocument bij het zelfevaluatie rapport zijn een goede poging in die richting. In de toelichtingsnota zet de opleiding uiteen welke maatregelen zijn genomen om het aandeel competentiegericht evaluatie te vergroten. De opleiding geeft aan dat zij vanaf academiejaar 2013-2014 meer toepassings- en competentiegericht evaluatievormen gaat hanteren. Daarnaast maakt de opleiding nu gebruik van competentiegericht evaluatiedocumenten en worden gastdocenten hier beter over geïnstrueerd. Ook heeft de opleiding de informatiedoorstroming naar studenten over de evaluatievormen geïntensiveerd en de evaluatie van de stage en het eindwerk afgestemd op het beoogde competentieprofiel.

Personeel

De commissie beoordeelt het facet 'eisen professionele gerichtheid' als voldoende. De opleiding heeft gekozen om voor de verschillende deeldisciplines en deelpakketten binnen een opleidingsonderdeel gastdocenten in te zetten die met beide voeten in het werkveld staan. Hiermee bereikt ze een snelle opvolging van de evoluties in het werkveld en een maximale gerichtheid op de beroepspraktijk. De opleiding formuleert het als een keuze om de basis les te laten geven aan de basis. De commissie vindt dit een sterk punt. De commissie stelt vast dat de opleiding een evenwicht nastreeft tussen expertise binnen de verschillende geneeskundige disciplines en de verpleegkundige praktijken, zowel voor de dienst Intensieve zorgen als voor de dienst Spoedgevallenzorg. Zij vernam bovendien dat de opleiding via de keuze van de docenten aandacht heeft voor de representativiteit van de verschillende ziekenhuizen, die elk hun eigen accenten hebben. De opleiding toont aan dat verschillende docenten internationale ervaring hebben en in een aantal gevallen betrokken zijn bij internationaal onderzoek in hun vakgebied.

De commissie beoordeelt het facet 'kwantiteit personeel' als goed. De personeelslijst telt 56 gastdocenten, die soms een zeer beperkte onderwijsopdracht hebben. Er zijn slechts vier statutaire personeelsleden betrokken bij de opleiding, waarbij het bij twee personeelsleden om een zeer beperkt aantal lessen gaat. De commissie maakt zich zorgen over de haalbaarheid van het takenpakket van de opleidingscoördinatoren. Zij wil daarom een sterk signaal geven om voldoende omkadering en een stevige ondersteuning van de centrale onderwijsondersteunende dienst te voorzien. De opleidingscoördinatoren getuigen wel van een bijzondere inzet en enthousiasme, en ze slagen er door een goede samenwerking en taakafspraken in om hun complexe taak zo kwaliteitsvol mogelijk te volbrengen.

De commissie beoordeelt het facet 'kwaliteit van het personeel' als voldoende. Gezien het specialistische karakter van de opleiding wordt het onderwijs voornamelijk verzorgd door gastdocenten. Een belangrijke uitdaging voor de opleiding is de neuzen van dit grote aantal gastdocenten zowel vakinhoudelijk als onderwijskundig in dezelfde richting te zetten.

Wegens het atypische karakter van de personeelssamenstelling hebben tot hiertoe geen functionerings- of evaluatiegesprekken plaatsgevonden. De commissie vernam wel dat de opleiding naar een methode zoekt om die in de toekomst te voeren. Hoewel de commissie tijdens de gesprekken geen negatieve klanken hoorde over de didactische aanpak van docenten, meent zij toch dat de opleiding permanent moet streven naar een balans tussen vakinhoudelijke en onderwijskundige kwaliteiten van de gastdocenten.

Pagina 7 van 12 De commissie moedigt de opleiding daarom aan om te onderzoeken welke nieuwe en haalbare initiatieven kunnen worden genomen met betrekking tot de onderwijskundige professionalisering van de gastdocenten. De aan de opleiding toegekende vaste personeelsleden behoren tot het statutaire personeel van de hogeschool, en maken deel uit van het personeelscontingent van het departement Gezondheidszorg. Hun deskundigheidsontwikkeling verloopt zowel vakgebonden als onderwijskundig via nascholing, interne studiedagen, literatuur, eindwerkbegeleiding en ervaringsuitwisseling met vakgenoten binnen en buiten de opleiding.

Voorzieningen

De commissie beoordeelt het facet materiële voorzieningen als 'goed'. De opleiding wordt sinds het academiejaar 2008–2009 georganiseerd op een nieuwe campus. De commissie heeft vastgesteld dat de nieuwbouw stimulerende effecten heeft op het didactisch handelen, en op het comfort van studenten en personeel. Hij biedt alle mogelijkheden om nieuwe onderwijsvormen aan te wenden in een aangename en moderne omgeving. De commissie was onder de indruk van het open leerlandschap, waarin de centrale bibliotheek is gehuisvest. Het OpenLeerCentrum (OLC) biedt ruimte voor zelfstudie en groepswork. Er zijn ruime computer-, print- en scanfaciliteiten aanwezig. Aparte werklokalen kunnen via een eenvoudige elektronische aanvraag worden gereserveerd. De multisectoriële bibliotheek is ruim toegankelijk en is ingedeeld per opleiding. De commissie vindt het positief dat de docenten en de studenten on- en off-campus toegang tot de e-bibliotheek hebben en een groot scala aan internationale bronnen via de geïnte medische zoekmachines kunnen raadplegen. Doordat de bibliotheek deel uit maakt van het LIBIS-bibliotheeknetwerk, wordt de informatiecapaciteit van de eigen instelling erg vergroot. Gedrukte materialen kunnen in alle bibliotheken van de associatie worden ontleend. Naast de werkruimten in het OLC zijn over heel het gebouw nog 250 zitwerkplaatsen voorzien met wifi-internetaansluiting. De basisinfrastructuur van de verschillende leslokalen biedt het hele gamma van moderne voorzieningen waardoor verschillende onderwijsvormen mogelijk zijn. De voorzieningen in de skills labs zijn voor Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg nog beperkt en bevinden zich eerder in een ontwikkelingsfase. De commissie zet de opleiding aan om de denkoefening in verband met het uitbouwen van het skills lab verder te zetten en te concretiseren naargelang de beschikbare middelen.

De commissie beoordeelt het facet 'studiebegeleiding' als goed. Zij maakte kennis met de degelijk gestructureerde studiebegeleidingsdienst, en met een aanvullend aanbod studiebegeleidingsactiviteiten van de hogeschooldiensten en van het departement Gezondheidszorg. De commissie stelde vast dat de opleiding de nodige informatie geeft, maar zich terughoudend opstelt gezien de maturiteit van die studenten. De studenten en de alumni zeiden dat zij op de hoogte waren van het aanbod, maar dat zij zelden de behoefte voelden om ervan gebruik te maken. De spilfiguren in de studiebegeleiding van de bachelor-na-bacheloropleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg zijn de beide opleidingscoördinatoren. De mogelijkheid om problemen rechtstreeks te bespreken met een opleidingscoördinator, werd door de studenten erg gewaardeerd.

Interne Kwaliteitszorg

De commissie beoordeelt het facet 'evaluatie resultaten' als voldoende. De commissie constateerde een formeel degelijk uitgebouwde aanpak van de kwaliteitszorg op hogeschoolniveau. De borging en de transparantie van de kwaliteit gebeuren via een onlinekwaliteitshandboek. Daarop zijn de principes, de procedures, werkwijzen en instructies van het kwaliteitsbeleid verzameld.

Pagina 8 van 12 De bedoeling is om op die manier een transparante lijn met betrekking tot kwaliteitszorg te creëren met hogeschool-brede principes en procedures, en een opleidings- gebonden uitwerking. Om na te gaan of het kwaliteitsbeleid van de verschillende niveaus van de hogeschool en dus ook van de opleidingen in lijn is met het kwaliteitsbeleid van de hogeschool, hanteert de kwaliteitscoördinator een lijst met tien basisprincipes. De commissie stelt vast dat die principes de verschillende facetten van het EFQM-kwaliteitsmodel afdekken. Volgens het zelfevaluatie-rapport realiseert de opleiding Intensieve zorgen en spoedgevallenzorg die principes in voldoende mate. De commissie kon hiervan echter slechts beperkte evidentie vinden. Zij herkende daarentegen wel een pragmatische aanpak van het kwaliteitsbeleid op opleidingsniveau. Die is vooral gefocust op de kwalitatieve uitvoering van onderwijsprocessen, wat zij zeker een waardevolle insteek vindt. Toch dringt ze aan op een meer formele en systematische benadering van de kwaliteitszorg en de daaraan verbonden evaluaties. Zij merkt op dat een aantal actoren niet systematisch wordt bevraagd, zoals de medewerkers / docenten, stagementoren, alumni en het werkveld. Het formuleren van streefdoelen is een werkpunt. De commissie bleef ook wat op haar honger zitten met betrekking tot een duidelijke weergave van de resultaten van de bevragingen (tabellen, percentages, diagrammen, vergelijkingen met andere opleidingen...).

De commissie beoordeelt het facet 'maatregelen tot verbetering' als voldoende. De commissie stelt vast dat de opleidingsverantwoordelijken vanuit een kwaliteitsbewustzijn op een pragmatische manier omgaan met verbeteringen. De commissie apprecieert de inzet van de opleidingscoördinatoren om met beperkte middelen zo veel mogelijk resultaten te bereiken, maar mist een systematiek van verbeteringsprojecten, bijvoorbeeld op basis van een uitgewerkte PDCA-methodiek. Het jaarwerkplan met de opname van actiepunten voor het departement Gezondheidszorg vindt de commissie een goede aanzet, maar zij zou een jaarwerkplan per opleiding op prijs stellen. De commissie suggereert dat de dienst Kwaliteit van de hogeschool hiervoor een stevige begeleiding voorziet, met de aanrijking van bruikbare instrumenten in de specifieke context van de bachelor-na-bacheloropleidingen. Slechts op die manier zal de opleiding erin slagen haar kwaliteiten te profileren en een innoverend beleid uit te tekenen.

De commissie beoordeelt het facet 'betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld' als voldoende. De hogeschool beschikt over de decretaal vastgelegde organen die de medewerkers, de studenten en de maatschappelijke geledingen moeten betrekken bij de borging van de onderwijskwaliteit zoals de academische raad, de departementale raad, het hogeschool- en departementaal onderhandelingscomité en het Comité voor preventie en bescherming op het werk. Op departementaal niveau zijn de personeelsvergadering van het departement en de tweewekelijkse vergadering van het departementsbestuur belangrijke informatie- en inspraakorganen. Ondanks de vermelde initiatieven stelt de commissie op basis van gesprekken met personeelsleden en studenten toch vast dat het kwaliteitsbewustzijn eerder informeel en weinig gestructureerd aanwezig is. Ze heeft ondervonden dat de informele aanpak zeker resultaten oplevert en drukt daarom haar vertrouwen uit in de betrokkenheid van alle stakeholders, maar ze vindt daarnaast het gebruik van formele overlegstructuren wenselijk en moedigt de opleiding aan in het verder uitbouwen daarvan.

Resultaten

De commissie beoordeelt het facet 'gerealiseerd niveau' als goed. De opleiding is tot stand gekomen op vraag van het werkveld en voldoet, volgens hen, nog steeds aan een nood. De opleiding biedt ook volgens de studenten een echte meerwaarde.

Pagina 9 van 12 Zij vinden deze gespecialiseerde opleiding een goede aanvulling op hun bachelordiploma, omdat zij hen in staat stelt om zich sneller en professioneler in te werken op een dienst Intensieve zorgen of Spoedgevallenzorg. Volgens de alumni, het werkveld en de werkstudenten is de meerwaarde van de opleiding groter indien je al enkele jaren werkervaring hebt. Bij gebrek aan een systematische bevraging van de alumni over de kwaliteit van de opleiding baseert de commissie haar bevindingen op de gesprekken tijdens het visitatiebezoek. Op basis van de lectuur van enkele eindwerken besluit de commissie dat het beoogde niveau over het algemeen wordt behaald, maar de commissie vraagt om blijvend te bewaken dat het eindwerk praktijkgericht is, en de integratie van theorie en praktijk bewerkstelligt. De portfolio-opdrachten in het kader van de stage realiseren dat doel al in hoge mate. De commissie stelt vast dat een aantal eindwerken en opdrachten een echte win-winsituatie betekent voor zowel de studenten als voor het ziekenhuis waarvoor zij werden ontwikkeld. Een aandachtspunt zijn de referenties in de eindwerken. De commissie merkt op dat die niet steeds volgens de geldende regels en afspraken binnen de KHBO gebeuren.

De commissie beoordeelt het facet 'onderwijsrendement' als goed. In het zelfevaluatie-rapport toont de opleiding aan de hand van de slaagcijfers voor het opleidingsonderdeel 'Klinisch onderwijs 1 & 2' en voor het eindwerk aan dat de meeste studenten hiervoor slagen. De opleiding hanteert die cijfers, omdat zij volgens haar een goed beeld geven van de mate van realisatie van de doelstellingen, en omdat zij het resultaat zijn van evaluaties door mensen uit het werkveld. Mogelijke verklaringen voor de hoge slaagcijfers zijn volgens de opleiding de onderwijsorganisatie, die het mogelijk maakt werk en studie te combineren, de individuele begeleidingsmogelijkheden als gevolg van de kleine populatie en de gemotiveerdheid van de studenten. De wettelijke verplichtingen voor de erkende kritische diensten en de attractiviteitspremie voor verpleegkundigen in het bezit van de beroepstitel zijn stimulerende factoren. De analyse van de studie-efficiëntie in de vijf opeenvolgende academiejaren vanaf 2005–2006 toont aan dat achtereenvolgens 86, 77, 90, 80 en 79 procent van de studenten een studie-efficiëntie van 100 procent behaalde. De gemiddelde studieduur bedroeg voor de aangehaalde referentieperiode 1,45 jaar: 58 procent van de gediplomeerden haalt zijn diploma na één academiejaar, 40 procent na twee academiejaren en 3 procent na drie academiejaren. Hierbij dient aangestipt dat sommige studenten bewust de opleiding over twee academiejaren spreiden. Er is een systematiek van afhaakgesprekken voorzien. Tijdens deze gesprekken wordt aan de hand van een vragenlijst getoetst naar de beweegredenen en worden alternatieven voorgesteld.

Conclusie

De NVAO is in het licht van vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de aanvullende informatie het eindoordeel van de commissie navolgbaar maakt. De NVAO kan zich daarom aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport en de aanvullende informatie. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt daarom gevolgd.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	G
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	G
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	G
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	G
		6.2 onderwijsrendement	G

Eindoordeel: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	V
2 Programma	V
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	V

Eindoordeel: positief

6. Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de intensieve zorgen en de spoedgevallenzorg (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Noord.

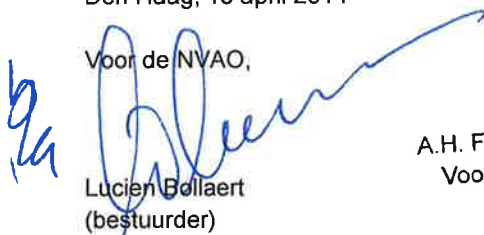
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder Art. II.133 – 149, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de intensieve zorgen en de spoedgevallenzorg (bachelor na bachelor) van Katholieke Hogeschool Vives Noord goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Brugge wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2013-2014 tot en met het einde van het academiejaar 2020-2021

Den Haag, 15 april 2014

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

A.H. Flierman
Voorzitter

---

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 2 april 2014 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot een kleine aanpassing in het accreditatierapport.

Pagina 12 van 12 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Katholieke Hogeschool Vives Noord
– adres instelling:	Xaverianenstraat 10 B-8200 BRUGGE BELGIË
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie, specificatie spoedgevallenzorg	Bachelor in de intensieve zorgen en de
– niveau en oriëntatie	bachelor na bachelor
– studieomvang	60 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	Ja
– vestiging opleiding	Brugge (enkel naam gemeente)
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Gezondheidszorg
– bijkomende titel	Nee